

Sygn. akt: V C 408/14 upr.

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 lutego 2015 r.

Sąd Rejonowy w Mrągowie V Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą w B.

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Andrzej Łotowski
Protokolant:	Iwona Bałdyga

po rozpoznaniu w dniu 19 lutego 2015 r.

na rozprawie

sprawy z powództwa **U. Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamkniętego**

przeciwko A. K.

o zapłatę i inne

Oddala powództwo.

UZASADNIENIE

Powód U. Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Zamknięty z siedzibą w W. żądał zasądzenia od pozwanej A. K. kwoty 5.453,74 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia powództwa do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu powód podał, że przedmiotowa wierzytelność powstała w wyniku zawarcia przez stronę pozwaną w dniu 2008-11-14 z (...) S.A. umowy nr (...) z której warunków strona pozwana nie wywiązała się w ustalonym terminie.

W dniu 2013-06-06 (...), spółka z siedzibą w L., N. T., L. (...) P., M. L. L., (...), (...) 5BD Anglia, wpisana do rejestru przedsiębiorców pod numerem (...), zarejestrowana w Anglii i Walii, dokonali przelewu przysługującej mu od strony pozwanej wierzytelności na rzecz strony powodowej. Zbycie wierzytelności nastąpiło zgodnie z art. 509 k.c. oraz w oparciu o ustawę

z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych. Tym samym powód uzyskał legitymację procesową czynną w niniejszym postępowaniu. Strona powodowa wystosowała do strony pozwanej wezwanie do zapłaty tym samym podejmując próbę polubownego odzyskania należnej mu od strony pozwanej kwoty, jednakże próba ta okazała się bezskuteczna. Konsekwencją powyższego strona powodowa zmuszona jest dochodzić swoich roszczeń na drodze postępowania sądowego. Strona powodowa podaje aktualny adres do korespondencji strony pozwanej który jest jednocześnie adresem zamieszkania. Pod tym adresem doszło do zawarcia umowy pożyczki ze stroną pozwaną i został on wskazany przez stronę pozwaną jako adres do korespondencji.

Ponadto powód wskazał, że w dniu 2014-07-18 wystawił wyciąg z ksiąg funduszu inwestycyjnego, którego treść w sposób jednoznaczny precyzuje źródło oraz rodzaj przysługującej powodowi wierzytelności wraz z potwierdzeniem faktu dokonanej cesji.

Pozwana A. K. pomimo prawidłowego zawiadomienia o terminie rozprawy nie stawiała się na nią.

SĄD USTALIŁ I ZWAŻYŁ, CO NASTĘPUJE:

A. K. zawarła w dniu 05 listopada 2008 r. z (...) S.A. z siedzibą w W. umowę pożyczki numer (...). Na jej podstawie pożyczkodawca udzielił pożyczkobiorcy pożyczki w kwocie 5115,60 zł. Pożyczka miała być spłacona w 104 tygodniowych ratach (k. 22).

W dniu 06 czerwca 2013 roku U. Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. zawarł z (...) spółka z siedzibą w L. umowę przelewu wierzytelności (k. 5).

Zgodnie z częściowym wykazem wierzytelności do umowy wierzytelności z dnia 06 czerwca 2013 roku wobec A. K. przysługiwała wierzytelność w kwocie 5.368,72 zł (k. 6).

W dniu 18 lipca 2014 roku U. Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. wystawił wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego nr (...) /2014-07-18 stwierdzając, iż posiada wierzytelność wobec A. K. na kwotę 5.453,74 zł z tytułu umowy nr (...) (k. 13).

Powództwo nie jest zasadne i jako takie nie mogło zostać uwzględnione.

Na wstępie podkreślenia wymaga okoliczność, iż pomimo niezajęcia przez pozwaną A. K. stanowiska w sprawie istniały przesłanki do wydania wyroku zaocznego zgodnie z art. 339 par. 1 kpc.

Nie sposób jednak nie zauważyć, iż w sytuacji gdyby nawet strona pozwana nie zajęła w toku postępowania stanowiska co do dochodzonego przez powoda żądania, to niezależnie od ustalenia podstawy faktycznej, sąd zawsze jest zobowiązany rozważyć, czy żądanie pozwu jest zasadne w świetle norm prawa materialnego. Negatywny wynik takiej analizy powoduje wydanie wyroku zaocznego (w razie braku stanowiska strony pozwanej) oddalającego powództwo.

Uznanie przez sąd, zgodnie z przepisem art. 339 § 2 k.p.c., za prawdziwe twierdzeń pozwu nie zwalnia, bowiem sądu od obowiązku dokonania prawidłowej oceny zasadności żądania pozwu, opartego na tych twierdzeniach, ze stanowiska przepisów prawa materialnego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 1972 r., III CRN 30/72, Lex, nr 7094, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 września 1967 r., III CRN 175/67, OSNC 1968, nr 8-9, poz. 142).

Podkreślenia wymaga, iż Sąd może przyjąć za prawdziwe twierdzenia powoda, jeśli ogólnie prima facie twierdzenia jego nie wywołują wątpliwości. Przewidziane w art. 339 § 2 k.p.c. domniemanie prawdziwości twierdzeń powoda dotyczy wyłącznie strony faktycznej wyroku i nie obowiązuje w zakresie prawa materialnego. Domniemanie to zastępuje jedynie postępowanie dowodowe i to tylko wówczas, gdy twierdzenia powoda nie budzą uzasadnionych wątpliwości (por. uzasadnienie SN z dnia 18 lutego 1972 r., III CRN 539/71, OSNCP 1972, z. 7-8, poz. 150).

Wobec więc tego, że działanie art. 339 § 2 k.p.c. nie rozciąga się na dziedzinę prawa materialnego, obowiązkiem sądu rozpoznającego sprawę w warunkach zaoczności jest rozważenie, czy w świetle przepisów prawa materialnego twierdzenie strony powodowej uzasadniają uwzględnienie żądania (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 31 marca 1999 r., I CKU 176/97). Wprowadzone przez ten przepis swoiste domniemanie zgodności twierdzeń powoda z rzeczywistym stanem rzeczy nie zwalnia powoda od przytoczenia faktów, które są niezbędne do dokonania subsumpcji materialnoprawnej, stanowiącej faktyczną i materialnoprawną podstawę wyroku. Sąd obowiązany jest bowiem, nawet przy uznaniu twierdzeń powoda za prawdziwe, dokonać prawidłowej oceny zasadności żądania pozwu opartego na tych twierdzeniach, z punktu widzenia

prawa materialnego. Stanowisko powyższe nie budzi wątpliwości w nauce prawa, znalazło także wyraz w orzecznictwie Sądu Najwyższego (wyrok z dnia 15 września 1967 r. - III CRN 175/97, OSNCP 1968, nr 8-9, poz. 142; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 1997 r., I CKU 87/97).

Podmioty występujące w procesie cywilnym mogą być zainteresowane konkretnym wynikiem procesu. Bezpośrednio zainteresowanymi podmiotami są przede wszystkim strony. Bezpośredniość zainteresowania stron wynika z tego, że wynik procesu będzie realizowany w obrębie ich sfery prawnej. Stronami nazywamy więc podmioty nas rzecz których i wobec których ma nastąpić w zakresie ich stosunków prawnych zastosowania obowiązującej normy prawnej za pomocą orzeczenia sądowego.

Dla osiągnięcia celu procesu konieczne jest, aby powód był uprawniony do występowania przed sądem z żądaniem udzielenia mu ochrony prawnej w stosunku do pozwanego, a ten ostatni – zobowiązany do zaspokojenia dochodzonego przez powoda roszczenia. Obie strony zatem powinny do przedmiotu sporu pozostawać w określonym przez prawo materialne stosunku, albowiem tylko z takiego stosunku wynika uprawnienie do występowania w procesie w charakterze strony, nazywane legitymacją procesową. Jako kwalifikacja materialnoprawna strony legitymacja procesowa stanowi przesłankę pozytywnego zakończenia procesu.

Istnienie u stron legitymacji procesowej, jako elementu stanowiącego podstawę rozstrzygnięcia, sąd bada z urzędu. Stwierdzenie braku legitymacji procesowej powoduje oddalenie powództwa

Zdaniem Sądu powód nie udowodnił, że posiada legitymację czynną do występowania w niniejszej sprawie.

Powód swą legitymację czynną w niniejszej sprawie wywodził z faktu nabycia na mocy umowy cesji z dnia 06.06.2013 roku wierzytelności przysługujących pierwotnemu wierzycielowi tj. (...) S.A. wobec pozwanej A. K..

Przelew, inaczej cesja (łac. *cessio*) jest umową, z mocy której wierzyciel (zbywca, zwany też cedentem) przenosi na nabywcę (cesjonariusza) wierzytelność przysługującą mu wobec dłużnika (debitora). Umową cesji dotychczasowy wierzyciel przenosi więc wierzytelność na nowego wierzyciela. Podstawowym wynikiem przelewu wierzytelności jest sukcesyjne wstąpienie cesjonariusza w miejsce cedenta. Zgoda dłużnika na zawarcie umowy przelewu nie jest potrzebna, chyba że w umowie łączącej wierzyciela z dłużnikiem wyłączono możliwość przeniesienia wierzytelności na osobę trzecią (B. Ł. (w:) Kodeks...,

s. 1220; L. S. (w:) Kodeks..., s. 503; A. O., *Zobowiązania...*, s. 236). Przelew nie wymaga również udziału dłużnika, bowiem pomimo zmiany osoby uprawnionej uważa się, że zobowiązanie pozostaje to samo, co poprzednio (W. C., A. B., M. S.,

E. S.-B., *Zobowiązania...*, s. 358). Potwierdza to orzecznictwo, wskazując, że przeniesienie wierzytelności na osobę trzecią nie wymaga zgody dłużnika (art. 509 § 1 k.c.), dotyczy to także nabycia jej z powrotem przez zbywcę (wyrok SA w Katowicach z dnia 27 września 2005 r., I ACa 297/05, LEX nr 175585). Jednostronny akt cesji, zawierający tylko podpisane przez cedenta oświadczenie, że wierzytelność swą przelewa na cesjonariusza,

w ogóle nie przenosi wierzytelności (H. Ciepla, T. Żyznowski, Glosa do wyroku Sądu wojewódzkiego z dnia 25 lutego 1993 r., I Cr 68/93, OSP 1994, z. 2, poz. 30). Także

w orzecznictwie przyjmuje się, że przelew wierzytelności nie może być skutecznie dokonany w drodze jednostronnej czynności prawnej. Wywodząc, że podstawowym wynikiem przelewu wierzytelności jest wstąpienie cesjonariusza w miejsce cedenta – uznaje się, że nie sposób byłoby przyjąć, iż czynność prawna, wywołująca tak istotne skutki nie tylko w majątku zbywcy, lecz i nabywcy, a także rodząca często określone dalsze obowiązki np. w celu skutecznego wyegzekwowania nabytej wierzytelności, może być dokonana na skutek jednostronnej czynności prawnej (wyrok SA w Katowicach z dnia 8 listopada 2006 r., I ACa 1043/06, LEX nr 269589; por. także orzeczenie SN z dnia 17 września 1945 r., C III 445/45, OSN 1945, nr 46, poz. 13, PiP 1946, z. 3, s. 139). Celem i skutkiem przelewu jest przejście wierzytelności na nabywcę i utrata jej przez cedenta – zbywcę. Przelew powoduje więc, że cedent przestaje być wierzycielem, a staje się nim cesjonariusz. Dotychczasowy wierzyciel zostaje wyłączony ze stosunku zobowiązaniowego, jaki go wiązał z dłużnikiem. Cesjonariusz nabywa wierzytelność w takim zakresie i stanie, w jakim znajdowała się ona w chwili dokonania przelewu. Zmienia się tylko osoba wierzyciela, czyli osoby uprawnionej do

żądania spełnienia świadczenia (Z. Radwański, A. Olejniczak, Zobowiązania – część ogólna, Warszawa 2008, s. 367; W. Czachórski, A. Brzozowski, M. Safjan, E. Skowrońska-Bocian, Zobowiązania..., s. 358; H. Ciepła (w:) Komentarz..., s. 587; L. Stecki (w:) Kodeks..., s. 504; K. Zagrobelny (w:) Kodeks..., s. 918). Podkreśla się, że cesjonariusza nie chroni dobra wiara, dlatego nabędzie on wierzytelność w takim zakresie i tylko wówczas, gdy służyła ona cedentowi (zob. Z. Radwański, A. Olejniczak, Zobowiązania..., s. 367). Przeniesienie wierzytelności odbywa się więc zgodnie z zasadą, że nikt nie może przenieść więcej praw niż sam posiada (*nemo in alium plus iuris transferre potest quam ipse habet*). Umowa cesji może być w zasadzie zawarta w dowolnej formie (zob. A. Ohanowicz, Zobowiązania..., s. 233), wymaga ona jednak stwierdzenia na piśmie, jeśli sama wierzytelność jest stwierdzona pismem (art. 511 k.c.). Poza tym znajdują tu zastosowanie przepisy ogólne kodeksu cywilnego co do formy czynności prawnych (art. 75¹-77 i 79-80) (H. Ciepła (w:) Komentarz..., s. 587; L. Stecki (w:) Kodeks..., s. 504; W. Czachórski, A. Brzozowski, M. Safjan, E. Skowrońska-Bocian, Zobowiązania..., s. 358).

Do skuteczności przejęcia wierzytelności wymagane jest złożenie oświadczeń woli o cesji wierzytelności przez umocowane do tego osoby, a ponadto oświadczenia te nie mogą być dotknięte wadami. Zgodnie z przedłożonym przez powoda wyciągiem z rejestru funduszy inwestycyjnych ((...) 251) wynika, iż do reprezentowania funduszu uprawnieni są członkowie zarządu lub też prokurenci w zależności od rodzaju prokury. Co już było podnoszone powyżej w imieniu powoda umowę przelewu wierzytelności podpisała A. M., zaś z rejestru wynika, iż udzielna jej prokura ma charakter prokury łącznej, co oznacza, iż nie była ona umocowana do samodzielnego składania oświadczeń woli w imieniu powoda. Ponadto powód nie dołączył do pozwu pełnomocnictwa do działania w imieniu powoda przez A. M. podpisanego z kolei przez osoby umocowane do składania oświadczeń woli w imieniu powoda. W konsekwencji należy przyjąć, iż nie zostało wykazane, ażeby przy podpisaniu umowy cesji wierzytelności została zachowana właściwa reprezentacja powoda, co z kolei obliguje do przyjęcia, iż umowa cesji wierzytelności została zawarta przez osobę nieuprawnioną. Skutkiem tego stanu rzeczy jest to, iż powód nie nabył skutecznie ewentualnej wierzytelności wobec pozwanej.

Zgodnie zaś z treścią art. 58. § 1 kc czynność prawna sprzeczna z ustawą albo mająca na celu obejście ustawy jest nieważna, chyba że właściwy przepis przewiduje inny skutek, w szczególności ten, iż na miejsce nieważnych postanowień czynności prawnej wchodzi odpowiednie przepisy ustawy. Nieważność, o której mowa w art. 58 § 1 k.c., jest nieważnością bezwzględną, co oznacza, że czynność prawna nie wywołuje żadnych skutków w sferze cywilnoprawnej. Stan nieważności z przyczyn wskazanych w komentowanym przepisie powstaje z mocy samego prawa (*ipso iure*) i datuje się od początku (*ab initio, ex tunc*), tzn. od chwili dokonania czynności (por. Z. Radwański, Teoria umów, Warszawa 1977, s. 128; J. Preussner-Zamorska, Nieważność czynności prawnej w prawie cywilnym, Warszawa 1983). Stan bezwzględnej nieważności czynności prawnej jest natomiast brany pod uwagę z urzędu przez organy stosujące prawo (por. post. SN z dnia 19 grudnia 1984 r., III CRN 183/84, Lex nr 8663; wyr. SN z dnia 5 grudnia 2002 r., III CKN 943/99, OSNC 2004, nr 3, poz. 48; wyr. SN z dnia 17 czerwca 2005 r., III CZP 26/05, OSNC 2006, nr 4, poz. 63,

z aprobuską glosą W. B., OSP 2006, z. 7-8, poz. 86; wyr. SN z dnia 7 kwietnia 2010 r., II UK 357/09, Lex nr 583813).

Reasumując, skoro umowa przelewu wierzytelności z dnia 06.06.2013r. jest nieważna z przyczyn szczegółowo opisanych powyżej, to powód nie jest również uprawiony do dochodzenia od pozwanej należności z tytułu umowy, a co za tym idzie zachodzi po stronie powoda brak legitymacji czynnej.

W konsekwencji z uwagi na brak udowodnienia zasadności i wysokości roszczenia oraz legitymacji czynnej powoda powództwo zostało oddalone.

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w sentencji wyroku.